

TERVETULOA

MÄHKÖNSILTA

Asemakaavan muutos ja laajennus

24.3.2021
Jukka Haltilahti

LIEKSA

1930 valmistuneen sillan maankäytöllistä historiaa

- Vain 9 000 kg maksimipainoisille ajoneuvoille, ajorata 5 metriä leveä ja vapaa korkeus 3,67 m.
- Alkuperäisiin suunnitelmiin lisättiin heti alavirran puoleinen kävelysilta ja ylävirranpuolelle 1970-luvulla.
- Todettiin jo 1950-luvulla kantavuudeltaan alimittaiseksi
- 1960-luvulla rakennettiin uusi Karjalantien silta ja Mähkönsilta siirtyi kaupungin omistukseen.
- Vaurioitui sota-aikana, törmäyksiä kaarten tankoihin ja muihin osiin.
- Kokonaiskunto nykyisin heikko (Lieksanjoen kaarisilta, tutkimusraportti 2015, Ramboll Oy, kaavaselostuksen liite 4.

Siltaa koskevien tapahtumien, selvitysten ja päätösten ketjua asemakaavaan liittyen

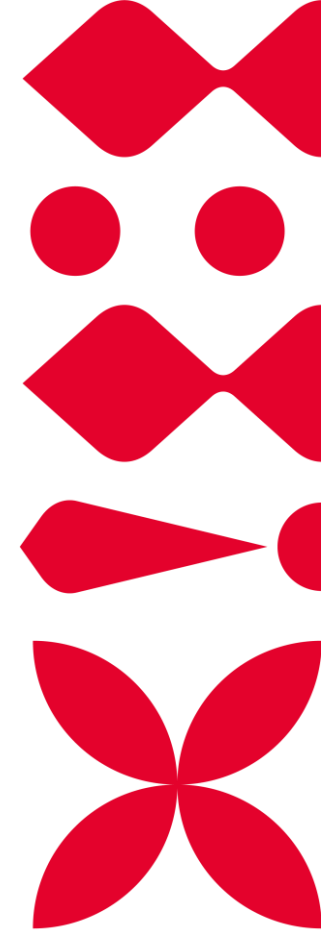
- Maatukien ja virtapilarin muutosten havaitseminen ja näiden korjaus 1980-luvulla. 1990-luvulla todettiin maatukien liikkumisen jatkuminen.
- Pielisentien yleissuunnitelma v. 2009, jossa jo pohdittiin uuden Mähkönsillan rakentamista ja ns. kaarisillan purkamista / säilyttämistä.
- Ennen vuotta 2014 Mähkönsilta oli tavanomaisten ajoneuvojen ja kevyen liikenteen käytössä. Painorajoitus jo tuolloin 3 000 kg. Ajoneuvoja liikkui vuorokaudessa noin 5500 kpl.
- 2014 silta vaurioitui ajoneuvon törmättyä siihen ja ajoneuvoliikenne lopetettiin. Autoliikenne siirtyi Karjalantien sillan kautta kulkevaksi.
- Kaarisillan tekninen kuntoselvitys v. 2015 (Ramboll Oy).

Siltaa koskevien tapahtumien, selvitysten ja päätösten ketjua asemakaavaan liittyen

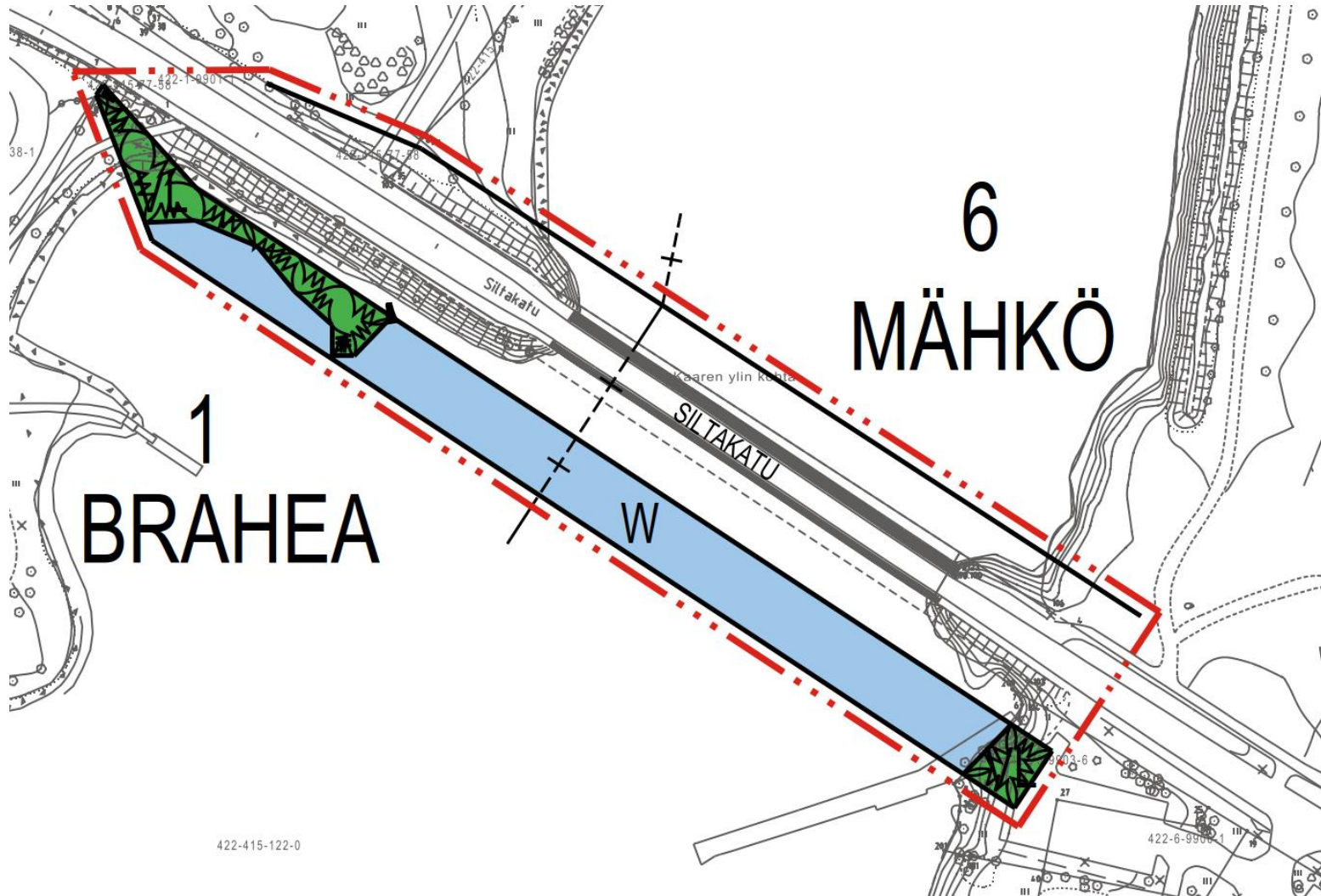
- Sillan kunnan ja käyttömahdollisuuksien ja uuden sillan tarpeen pohtimista kaupungin taholta erityisesti tässä vaiheessa.
- Lieksan kaupungin valtuuston päätös toukokuussa 2017, että ns. kaarisilta korvataan uudella sillalla. Valitus ja hallinto-oikeuden pysyttävä päätös vuoden 2018 lopussa.
- Samaan aikaan Museovirasto esitti heinäkuussa 2017 ELY-keskukselle kaarisillan suojelua rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla. **ELY-keskus** hylkäsi toukokuussa 2018 Museoviraston suojeluesityksen ja **totesi, että sillan suojelutarpeet tulee tutkia asemakaavalla.** Museovirasto teki asiasta valituksen ympäristöministeriölle ja Ympäristöministeriö hylkäsi Museoviraston valituksen lokakuussa 2019. ELY-keskuksen päätöksen pysyi voimassa.
- Tämän jälkeen kaupunki aloitti Mähkönsillan asemakaavan valmistelun.

Mähkönsillan asemakaavan laatiminen

- Mähkönsillan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen vireilletulo 19.12.2019 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtävillä 19.12.2019–31.1.2020.
- Lausuntonsa jättivät: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Museovirasto, Väylävirasto, Lieksan kaupunkikeskustayhdistys ry ja Lieksan luonnonystävät ry. Viranomaiset korostivat erityisesti historiaselvitystä, siltavaihtoehtoja, mahdollista jatkokäyttöä ja liikenneolosuhteita.
- Lisäksi jätettiin vain kaksi osallisten mielipidettä (sillan suojelua puoltava ja pääasiassa sillan teknistä kuntoa ja jatkokäyttöä arvioiva mielipide/lausunto
- Kaavapalaute kaavaselostuksen liite 7).
- Vuonna 2020 valmistui asiaan liittyviä perusselvityksiä:
 - Lieksan keskustaajaman OYK liikenneselvitys v. 2020 (Sweco Infra and Rail Oy).
 - Lieksan palveluverkkoselvitys v. 2020 (Sweco Ympäristö Oy).
 - Mähkönsillan rakennushistoriallinen selvitys loppuvuodesta 2020 (Sweco Ympäristö Oy).

Mähkönsillan kaavaluonnos

Kaavana yksinkertainen

- Katualuetta
- Lähivirkistysalueita VL
- Vesialuetta W

- Kaupunginosat laajenevat sillan alueella ja siitä etelään.

422-415-122-0

Mähkönsillan kaavaluonnos

YLEISET MÄÄRÄYKSET

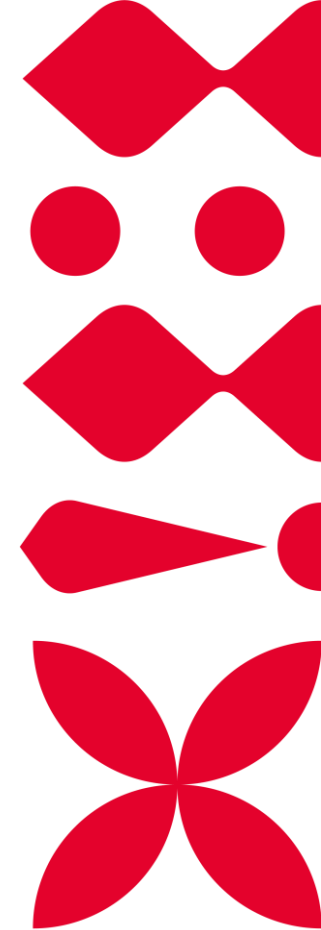
**Määräykset
koskevat
pääasiassa vain
uutta siltaa**

1. Vanhan Mähkönsillan (ns. kaarisilta) saa purkaa.
2. Tilalle tulee rakentaa uusi silta.
3. Uutta siltaa koskevia määräyksiä:
 - Uusi silta tulee rakentaa olemassa olevan sillan sijantiin.
 - Siltaan tulee sijoittaa ajoneuvoille tarkoitettujen ajoväylien lisäksi kevyen liikenteen väylä. Kevyen liikenteen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomioita.
 - Sillan rakenteisiin saa sijoittaa yhdyskuntaa palvelevia johtoja ja putkia, mutta ne eivät saa olla näkyvissä sillan ulkopuolella.
 - Silta tulee rakentaa siten, että Lieksanjoen virtausolosuhteita ei heikennetä.
 - Sillan suunnittelussa, ulkoasussa ja rakenteissa tulee kiinnittää huomiota sillan maisemallisiin arvoihin.
 - Sillan alapuolinen vapaa korkeus tulee olla nykyistä siltaa korkeampi siten, että se edistää veneilyn mahdollisuuksia.

Kaavaselostus ja liitteet

Kaavaselostus kertoo:

- Kaava-alueen nykyiset ominaisuudet:
 - Alueen yleiskuvaus
 - Luonnonympäristön kuvauksen
 - Rakennetun ympäristön kuvauksen
 - Maanomistuksen
 - Rakennetun kulttuuriperinnön, maiseman ja kaupunkikuvan
 - Liikenteelliset olosuhteet
 - Palveluiden ja työpaikka-alueiden kuvaukset
 - Teknisen huollon ja katuverkoston kuvaukset
 - Taloudelliset seikat eri vaihtoehdoissa
 - Mahdolliset ympäristöhäiriöt.

Kaavaselostus ja liitteet

Kaavaselostus kertoo:

- Alueen suunnittelutilanteen:
 - Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)
 - Maakuntakaavan
 - Yleiskaavan (ei oikeusvaikutteista kaavaa. Ohjaus lähinnä Lieksan keskustaajaman OYK ehdotuksen kautta.)
 - Asemakaavatilanteen.
 - Muut vähäisemmät kaavaa ohjaavat seikat
 - Aluetta koskevat selvitykset, suunnitelmat ja päätökset – merkittävässä roolissa tässä kaavassa.
 - Selvityksiä siis: Pielisentien yleissuunnitelma, Liikenneselvitys, Palveluverkkoselvitys, kaarisillan tekninen kuntoselvitys ja Mähkönsillan rakennushistoriaselvitys.
 - Päätökset esitetty aiemmin. Lisäksi mm. Pelastuslaitoksen lausunto.

Kaavaselostus ja liitteet

Kaavaselostus kertoo:

- Asemakaavan suunnittelun vaiheet:
 - Kaavan tarve lyhyesti
 - Kaavaprosessin kuvaus
 - Osallistamisen ja osalliset
 - Asemakaavan tavoitteet:
 - MRL
 - Lähtökohta-aineiston tavoitteet, eli kaupungin tavoitteet (päätökset), kaupungin strategioiden tavoitteet (kaupunkistrategia), alueen oloista ja ominaisuuksista johtuvat tavoitteet (sillan nykyinen kunto ja käyttömahdollisuudet, liikenteelliset ja kaupunkirakenteelliset tavoitteet ym.)
 - Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet (ylempien kaavojen ohjaus, maakunnallinen kulttuurihistoriallinen arvo, ei suojeltu kohde).
 - Kaavan lähtökohtaiset vaihtoehdot ja niiden perustelut

Kaavaselostus ja liitteet

Kaavaselostus kertoo:

- Asemakaavalla esitettävä ratkaisu:
 - Kaavan perusrakenne, mitä osoitetaan kaavalla.
 - Aluevaraukset
 - Kaavan vaikutukset
 - Suhde tavoitteisiin ja suunnitelmiin (mm. ylempiin kaavoihin ja nykyiseen asemakaavaan, selvityksiin, strategioihin ja päätöksiin)
 - Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
 - Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, maisemaan ja kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.
 - Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön
 - Vaikutukset työllisyyteen, talouteen, yritystoimintaan ja palveluihin
 - Vaikutukset liikenteeseen
 - Vaikutukset sosiaalisiin oloihin ja väestörakenteeseen ja muut vaikutukset

Kaavaratkaisun yhteenveto

- Esillä olleet kulttuuriperinnön vaaliminen, kaupunkikuvalliset ja muut sillan säilyttämistä puoltavat tekijät tai vaikka pelkästään liikenteelliset seikat ovat vain osa kaavan kokonaisvaltaista vaikutusten arviointia.
- Kaavassa on tutkittava ja arvioitava kaikki kaavaan liittyvät asiat ja peilattava näiden painoarvoja.
- Kaavaratkaisu on kokonaisarvio ja tulee olla perusteltu.
- Ratkaisu on joka tapauksessa hyvin monitahoinen mm. kaarisillan kulttuuriperintöön sekä Lieksan liikenteellisiin ja aluerakenteellisiin oloihin vaikuttava päätös.

Asemakaavalla esitetään sallittavaksi ns. kaarisillan purkaminen ja uuden sillan rakentaminen sen tilalle.

Kaavaluonnos nähtävillä 11.3.-9.4.2021

Palaute 9.4. mennessä:

- Sähköpostilla kirjaamo@lieksa.fi tai postitse PL 41, 81701 Lieksa.
- Asiakirjat kaupungin asiakaspalvelupisteessä (Pielisentie 3) ja verkkosivulla: <https://www.lieksa.fi/laadinnassa-olevat-kaavat> - huom. Vanha osoite kaavaselostuksessa.

Neuvonta ja lisätiedot:

- Maankäyttöpäällikkö Jukka Haltilahti, puh 040 1044 840 sähköposti: jukka.haltilahti@lieksa.fi
- Maankäyttösuunnittelija Reino Hirvonen, puh. 040 1044 714 sähköposti: reino.hirvonen@lieksa.fi